

Stanovisko inauguračnej komisie k vymenovaniu

Doc. PaedDr. Branislava Antalu, PhD.

za profesora v študijnom odbore 8.1.3. športová edukológia

Dňa 01. 03. 2019 si doc. PaedDr. Branislav Antala, PhD., narodený 28. 02. 1963 v Bratislave, vysokoškolský pedagóg vo funkcii docenta na Univerzita Komenského v Bratislave, na Fakulte telesnej výchovy a športu, na Katedre športovej edukológie a športovej humanistiky požiadal dekana FTVŠ UK v Bratislave o začatie vymenovacieho konania za profesora v študijnom odbore 8.1.3. športová edukológia. Vzhľadom na skutočnosť, že prihláška obsahovala všetky predpísané súčasti a materiály podľa zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov a smernice Zásady habilitačného konania o udelení titulu docent a vymenovacieho konania za profesora na Univerzite Komenského v Bratislave z r. 2014, dekan fakulty žiadosť prijal a predložil na rokovanie VR FTVŠ UK.

VR FTVŠ UK na svojom zasadnutí dňa 21. 03. 2019 schválila inauguračnú komisiu v zložení:

Predseda komisie:	prof. PaedDr. Tomáš Kampmiller, PhD., FTVŠ UK
Členovia:	prof. PaedDr. Ludmila Jančoková, CSc. – FF UMB Banská Bystrica
	prof. PhDr. Ivo Jirásek, Ph.D. – FTK PU Olomouc, ČR
	prof. PaedDr. Jaromír Šimonek, PhD. – PF UKF Nitra
Náhradník:	prof. PhDr. Hana Válková, CSc., FSpS MU, Brno, ČR

Následne schválila oponentov inauguračného konania:

	prof. PhDr. Karel Frömel, DrSc. – FTK PU Olomouc, ČR
	prof. PaedDr. Ludmila Fialová, PhD., FTVS UK Praha, ČR
	prof. PaedDr. Karol Görner, PhD. – FF UMB Banská Bystrica
Náhradník:	prof. PhDr. Josef Oborný, PhD., FTVŠ UK Bratislava

Inauguračná komisia preskúmala všetky predložené materiály (overené kópie originálov dokladov a publikácií). Pri posudzovaní publikačnej činnosti a jej zaradenia sa komisia riadila obsahom a abstraktom príspevkov podľa Vyhlášky 456/2012 Z. z. o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti.

Komisia porovnala predložené publikácie s inauguračnými kritériami FTVŠ UK schválenými na VR UK dňa 3. 03. 2014 a konštatovala, že tieto kritériá uchádzač plní.

Zároveň posúdila pedagogickú, vedeckovýskumnú a ďalšiu odbornú prácu doc. PaedDr. Branislava Antalu, PhD.

Pedagogická činnosť a jej plnenie

Základné ukazovatele pedagogického pôsobenia doc. PaedDr. Branislava Antalu, PhD.:

Oblasť činnosti	Minimálne kritériá	Plnenie
Kontinuálna vzdelávacia činnosť v odbore	3 roky	10
Vedenie ukončených záverečných prác študentov	20	61
Školiteľstvo doktorandov	1 ukončený, 1 po dizertačnej skúške	6 ukončených
Tvorba študijných materiálov	1 vysokoškolská učebnica	1 (3,86 AH)
Učebné texty	9 AH	14,76 AH

Prehľad pedagogického pôsobenia

Na FTVŠ UK v Bratislave pôsobí od jej absolvovania v r. 1986 s aprobáciou telesná výchova – biológia. Do r. 1988 bol odborný pracovník na Výskumnom ústave telesnej kultúry pri FTVŠ UK. V rokoch 1988 – 2009 pôsobil vo funkcii odborného asistenta na katedre športovej edukológie a športovej humanistiky. V r. 1994 po úspešnej obhajobe dizertačnej práce na tému: Nové prístupy k hodnoteniu a klasifikácii žiakov v telesnej výchove na stredných školách získal vedeckú hodnosť CSc. (PhD.). Na katedre pedagogiky, didaktiky telesnej výchovy a športu vyučoval predmety: Didaktika telesnej výchovy, Pedagogická prax, Základy podnikania, Manažment telovýchovných zariadení, Služby v cestovnom ruchu.

V r. 2009 obhájil svoju habilitačnú prácu na tému: Hodnotenie a klasifikácia žiakov v telesnej a športovej výchove v procese kurikulárnej transformácie výchovy a vzdelávania. Na funkčnom mieste docenta vyučoval predmety: Didaktika telesnej výchovy, Základy podnikania, Podnikanie v športe, Manažment športových objektov, Pedagogická prax (učiteľské programy), Odborná prax (v programe Organizácia a riadenie športu), Seminár k bakalárskym prácam, Seminár k diplomovým prácam a v rámci programu ERASMUS Physical Education Pedagogy and its International Aspects.

Po komplexnej akreditácii z roku 2014 je garantom študijného programu Športový manažment a predsedom komisie pre štátne záverečné skúšky na prvom stupni VŠ štúdia. Na druhom stupni VŠ je členom komisie pre štátne záverečné skúšky v študijných programoch

Organizácia a riadenie športu a Trénerstvo, Trénerstvo a učiteľstvo TV a Kondičné trénerstvo a učiteľstvo TV.

Za obdobie svojej pedagogickej činnosti bol vedúcim 61 úspešne obhájených záverečných prác. Z toho bolo bakalárskych 34, diplomových 19, rigorózných 2 a dizertačných prác 6. Bol oponentom množstva rigorózných prác, projektov dizertačných prác, Bc. a Mgr. záverečných prác. Oponoval aj viaceré PhD. práce a jednu habilitačnú prácu.

Okrem pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti na FTVŠ UK sa aktívne dlhodobo zapája do prednášateľskej činnosti v rámci diaľkového štúdia učiteľov telesnej a športovej výchovy v Metodických centrách v Bratislave a v Prešove a pri doškolovaní učiteľov telesnej a športovej výchovy v rámci Učiteľskej akadémie FTVŠ UK. V rokoch 2013 – 2016 bol odborným garantom národného vzdelávacieho projektu „Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy“ spolufinancovaného zo zdrojov EÚ v podprograme Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť. V rámci projektu si v telesnej a športovej výchove rozšírilo poznatky a praktické skúsenosti 3 252 učiteliek a učiteľov prvého stupňa základných škôl z celého Slovenska.

Vzdelávaciu činnosť vyvíjal v rámci Ústrednej predmetovej komisie pre telesnú a športovú výchovu pri Štátnom pedagogickom ústave, ktorej bol predsedom od roku 2008 do roku 2016 a dodnes je jej členom. V roku 2008 bol členom expertnej skupiny ministra školstva pre kurikulárnu reformu školstva za predmet telesná výchova a zároveň bol vedúcim pracovnej skupiny pre tvorbu nových učebných osnov telesnej výchovy pre stredné školy (ISCED 3). Vzdelávanie v oblasti vyučovania telesnej a športovej výchovy rozvíja aj ako člen Kurikulárnej rady Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu SR, ktorej bol členom v rokoch 2015 – 2016 a znova bol do nej menovaný ministerkou školstva vedy, výskumu a športu SR v roku 2018 a pôsobí v nej dodnes. Od r. 2018 je aj členom odbornej komisie pre športové školy pri ŠIOV.

Kvalitu vzdelávania v príprave učiteľov telesnej a športovej výchovy presadzuje aj ako vedúci katedry športovej edukológie a športovej humanistiky a taktiež ako člen Vedeckej rady FTVŠ UK i Vedeckej rady Fakulty sportovních študií Masarykovej univerzity v Brne.

Za svoju pedagogickú, vedeckú i manažérsku činnosť bol na Slovensku ocenený viacerými oceneniami ako napr. Najlepší učiteľ v kategórii docent na FTVŠ UK (2017) alebo Bronzový odznak Slovenského olympijského výboru (2018). Je držiteľom aj množstva medzinárodných ocenení napr. FIEP International Gold Cross of Honor (Brazília, 2007), Medalha Sylvio Raso (Brazília, 2009), Zlatni džentleman (Srbsko, 2009), Aguila de Oro (Mexiko, 2009), Pico Bolivar Award (Venezuela, 2009), Diploma of Excellency (Rumunsko,

2010), University of Banja Luka Award (Bosna a Hercegovina, 2011), Medalha Manoel Tubino (Brazília, 2013), National Sport Academy „V. Levski“ Award (Bulharsko, 2014), Gold Plaque of Montenegrin Sport Academy (Čierna Hora, 2015), ASSA Award (Albánsko, 2017). Výsledky jeho pedagogickej a vedeckej práce boli ocenené aj 36 pozvanými prednáškami na vedeckých a odborných podujatiach po celom svete.

Vlastné pedagogické pôsobenie sa neustále snaží skvalitňovať skúsenosťami a individuálnymi a tímovými empirickými vedeckovýskumnými sledovaniami. Získané poznatky prezentoval na domácich a zahraničných konferenciách a seminároch v 29 štátoch sveta, publikuje v študijnej literatúre (skriptá, učebné texty, metodické materiály atď.), taktiež vo vedeckých a odborných domácich a zahraničných zborníkoch a časopisoch (spolu cca 253 publikácií, 520 ohlasov). Je autorom alebo spoluautorom ôsmich vedeckých monografií v celkovom rozsahu 21 AH a množstva vedeckých prác, z toho viac ako 90 zahraničných, z toho sú 4 evidované vo WoS alebo Scopus a 37 ohlasmi v týchto databázach.

Od r. 2015 je garantom študijného programu Športový manažment na 1. stupni VŠ štúdia. Je školiteľ na doktorandskom štúdiu v študijných programoch športová edukológia a športová humanistika. Do r. 2018 vyškolil 6 doktorandov, ktorí tvoria jeho vedeckú školu a viacerí sú v telovýchovnej a športovej praxi aktívni a uznávaní odborníci. Viacerí ním vedení študenti sa úspešne zúčastnili aj fakultných a celoštátnych kôl ŠVOUČ.

Vedecká produkcia

Publikačná činnosť a ohlasy; prehľad a plnenie kritérií:

Oblasť činnosti	Min. kritéria	Plnenie
Granty	4 z toho 2x ako vedúci	8 ukončených, z toho 2x vedúci
Monografie	2	8, z toho 1 v zahraničí
Vedecké práce/z toho zahraničné	35/10	76/30
Evidované vo WoS alebo Scopus, alebo CC s IF > 0,10	3	4
Ohlasy domáce/zahraničné	60/20	520/105
Evidované vo WoS alebo Scopus	5	37

Doc. PaedDr. Branislav Antala, PhD. už počas vysokoškolského štúdia sa začal systematicky venovať praktickým, ale aj teoretickým problémom vyučovania telesnej

výchovy v základných a stredných školách. Vo svojej diplomovej práci analyzoval didaktické zručnosti študentov 5. ročníka počas pedagogickej praxe z telesnej výchovy. Dizertačnú prácu venoval problematike hodnotenia a klasifikácie žiakov v telesnej výchove a podobné zameranie mala aj jeho habilitačná práca. Skúmanie problematiky telovýchovného procesu v základných a stredných školách je jeho celoživotné zameranie a publikoval v tejto oblasti viac ako 200 prác rôzneho charakteru a dosiahol viac ako 500 ohlasov.

Medzi najvýznamnejšie publikácie s najdôležitejšími vedeckými výsledkami môžeme zaradiť:

AAB01 Antala, Branislav (41% a kol. [3,198 AH]) Hodnotenie v školskej telesnej výchove: základy teórie a praxe.

Publikácia je originálnym dielom kolektívu autorov, prináša po prvý krát na Slovensku komplexný pohľad na problematiku hodnotenia a klasifikácie žiakov v telesnej výchove. Prináša najnovšie poznatky zamerané na teóriu a prax hodnotiacej a klasifikačnej činnosti pri vyučovaní telesnej výchovy. Odpovedá na otázku, prečo hodnotiť v telesnej výchove, popisuje hlavné funkcie hodnotenia a jeho význam pre žiaka a učiteľa. Veľká časť sa venuje hľadaniu odpovedí na otázku, čo je predmetom hodnotenia v telesnej výchove, pričom popisuje jednotlivé oblasti hodnotenia osobnosti žiaka v telesnej výchove. V tejto časti publikácie sú podrobne rozobraté aj poznatky zo zahraničných systémov hodnotenia a klasifikácie žiakov. Prináša spracované orientačné tabuľky telesného rozvoja a motorickej výkonnosti žiakov, rôzne posudzovacie škály na hodnotenie žiakov jednotlivých tematických celkov, správania žiakov a aj hodnotenia ich postojov k pohybovej aktivite a k školskej telesnej výchove.

Za veľmi významnú považujem publikáciu:

ACD01 Antala, Branislav (100% [1,15 AH]): Vývoj, súčasný stav a nové trendy vo vyučovaní telesnej výchovy v školách. In: Didaktika školskej telesnej výchovy.

Prináša najnovšie poznatky zamerané na vývoj, súčasný stav ale hlavne na nové trendy vo vyučovaní telesnej výchovy vo svete. Podrobne rozoberá vývoj školskej telesnej výchovy na území Slovenska, prináša poznatky zo systémov vyučovania telesnej výchovy v zahraničí. Prezretuje najaktuálnejšie medzinárodné dokumenty, ktoré ovplyvňujú telesnú výchovu vo svete, približuje kľúčové medzinárodné organizácie. Prináša poznatky o súčasnom stave vyučovania telesnej výchovy, jej postavení v školských kurikulumoch, o pohľadoch učiteľov, rodičov i žiakov na základné problémy vyučovania telesnej výchovy a naznačuje jej smerovanie do budúcnosti.

V publikácii **AFD01 Antala, Branislav (80%) - Dančíková, Veronika (20%):**

Názory manažérov stredných škôl na niektoré otázky školskej telesnej výchovy zisťuje názory manažérov stredných škôl – riaditeľov a zástupcov riaditeľov na vybrané problémy školskej telesnej výchovy. Výskumom na vzorke 250 riaditeľov a zástupcov stredných škôl zistil, že podiel učiteľov telesnej výchovy v manažmentoch škôl je iba 18,2 %. Ďalej zistili, že manažéri škôl s aprobáciou s telesnou výchovou majú kladnejší vzťah k vyučovaciemu predmetu telesná výchova ako tí, ktorí túto aprobáciu nemajú. Ďalej sa potvrdilo, že manažéri škôl, ktorí pravidelne športujú, sa pozitívnejšie stavajú k problémom vyučovania telesnej výchovy ako nešportujúci manažéri.

Ďalšou významnou publikáciou uchádzača je:

ADF01 Antala, Branislav (50%) - Labudová, Jela (50%): Prečo zvýšiť počet hodín telesnej a športovej výchovy v kurikulumoch?

Autori ako spolutvorcovia vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb poskytujú doplňujúce poznatky k filozofii účinného uplatnenia vytvoreného obsahu vo vyučovacom procese a sústreďujú pozornosť na nízke zastúpenie počtu vyučovacích hodín telesnej výchovy v školách. Analýzou faktov, ku ktorým patrí súčasný trend posilňovania pozície telesnej výchovy v európskych krajinách, dokumenty Európskej únie, prehľbujúci sa sedavý životný štýl detí a mládeže, zhoršujúci sa ich zdravotný stav, zmena sekulárneho trendu v pohybovej výkonnosti a zapájania sa žiakov do pohybových aktivít vidia riešenie vo zvýšení počtu vyučovacích hodín vo vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb na všetkých stupňoch škôl.

Podobne hodnotíme publikáciu

AAA01 Šimonek, Jaromír, ml. (50% [2,83 AH]) - Antala, Branislav (50% [2,82 AH]): Opinions of Slovak adolescents on P.E. and sport lessons. - 1. vyd. - Saarbrücken : LAP Lambert academic publishing, 2014. - 113 s.

V publikácii sú výsledky výskumu, ktorého cieľom bolo rozšíriť poznatky o názoroch žiakov základných a stredných škôl na vybrané otázky vyučovania telesnej a športovej výchovy, najmä na obľúbenosť, náročnosť a významnosť predmetu a kvalitu vyučovania, prejavenu snahu a pocity prežívané na hodinách. Výskumný súbor tvorilo 1 947 žiakov II. stupňa základných a stredných škôl z 39 škôl Slovenskej republiky – 17 základných škôl, 13 gymnázií, 9 SOŠ a SOU.

Výskum priniesol veľa nových poznatkov z ktorých vyberáme:

Telesná a športová výchova je u väčšiny chlapcov základných aj stredných škôl veľmi obľúbený alebo obľúbený vyučovací predmet, pričom v základných školách sa teší o niečo väčšej obľube ako v stredných školách.

Telesná a športová výchova je u väčšiny chlapcov i dievčat základných aj stredných škôl vnímaná ako predmet stredného významu.

Telesnú a športovú výchovu považuje väčšina žiakov za nenáročný predmet, a to aj v základných aj v stredných školách.

Žiaci sa považujú pri plnení požiadaviek predmetu za zväčša stredne nadaných alebo nadaných.

Celkovo môžeme konštatovať, že žiaci, či už chlapci alebo dievčatá, sa na hodinách telesnej a športovej výchovy vcelku snažia, o niečo výraznejšia snaha sa prejavuje u žiakov základných škôl ako u žiakov stredných škôl

Z hľadiska motivácie žiakov na vyučovanie telesnej a športovej výchovy prevažuje stredná miera motivácie žiakov.

Problematike postojov a motivácie žiačok k telesnej a športovej výchove sa venuje publikácia:

AAB06 Balga, Tibor (50% [3,20 AH]) - Antala, Branislav (50% [3,20 AH]): Postoje a motivácia žiačok základných škôl k telesnej a športovej výchove a úroveň ich telesného rozvoja a motorickej výkonnosti.

Dievčatá z vidieckych základných škôl vyjadrili pozitívnejší postoj k telesnej a športovej výchove ako dievčatá z mestských základných škôl. Výsledky ďalej ukazujú, že z hľadiska motivácie dievčat na vyučovanie prevažujú motivované žiačky. O niečo viac motivovanejšie sú žiačky 5. ročníka ako 9. ročníka. V otázke činiteľov motivujúcich k aktivite na hodinách telesnej a športovej výchovy zaznamenali štatisticky významné rozdiely len z hľadiska veku. Medzi dominantný podnet cvičiť na hodinách zaradili žiačky vlastné rozhodnutie. Výsledky nepreukázali signifikantné súvislosti medzi príčinami nezáujmu a dôvodmi necvičenia žiačok z hľadiska sídla školy. Z hľadiska veku sme v týchto otázkach zaznamenali štatisticky významné rozdiely. S pribúdajúcim vekom klesá snaha a chuť žiačok cvičiť na hodinách, keď výrazne viac žiačok 9. ročníka uviedlo ako príčinu ich nezáujmu a dokonca aj dôvod ich necvičenia na hodinách svoju vlastnú pohodlnosť. Pri porovnaní postojov žiačok ZŠ z hľadiska úrovne motorickej výkonnosti výskum poukázal s klesajúcou úrovňou motorickej výkonnosti na pokles pozitívnych postojov k telesnej a športovej výchove a naopak na nárast najmä indiferentných postojov, ale aj negatívnych postojov. Výsledky tiež

ukázali, že čím menej sa žiačky venujú športovaniu, tým menej pozitívne postoje dosahujú a naopak narastajú postoje indiferentné ale aj negatívne. Výsledky práce poukázali ešte na jednu zaujímavú skutočnosť. Žiačky vidieckych základných škôl majú na jednej strane pozitívnejší postoj k telesnej a športovej výchove, sú viac motivovanejšie na hodiny ako žiačky mestských základných škôl, na druhej strane ale zaostávajú v úrovni motorickej výkonnosti, kde žiačky mestských ZŠ dosiahli v priemere lepšie výsledky v jednotlivých motorických testoch.

Doc. Antala priniesol celý rad originálnych výsledkov ohľadom medzinárodných aspektov školskej telesnej výchovy a jej manažmentu, odporúčania pre pohybovú aktivitu detí vo veku 6 – 18 rokov, uplatňovania moderných technológií v telesnej a športovej výchove v koedukovaných skupinách, porovnávaní európskych a našich kurikulárnych materiálov a v ďalších oblastiach výskumu.

Ďalšie aktivity uchádzača:

Vedeckovýskumnú a pedagogickú charakteristiku uznávaného odborníka v zahraničí a doma podčiarkujú jeho pozvané prednášky na vedeckých konferenciách, 9 x v zahraničí, 4 x na domácich. Okrem toho 19 zahraničných prednášok na zahraničných podujatiach. Pôsobí v 15 redakčných radách odborných a vedeckých časopisov doma aj v zahraničí, je predsedom predmetovej komisie pre telesnú a športovú výchovu ŠPÚ nepretržite od r. 2008, viackrát bol členom skúškových komisií pre obhajobu dizertačných prác, členom habilitačných komisií, oponentom PhD. dizertačných prác. Je viceprezident Medzinárodnej federácie telesnej výchovy FIEP od r. 2013, prezidentom jej európskej sekcie od r. 2008, pracuje v exekutive Medzinárodnej rady športovej vedy a telesnej výchovy ICSSPE od r. 2011, predseda jej výboru športovej pedagogiky a je členom jej výboru pre rozvoj. Je členom Indického výboru športovej vedy a telesnej výchovy od r. 2011. Je nositeľom 12 medzinárodných ocenení a ďalších domácich. Pravidelný účastník, prednášateľ a organizátor medzinárodných odborných a vedeckých konferencií v 29 krajinách sveta a na nespočetných podujatiach na Slovensku.

Záver inauguračnej komisie o plnení kritérií

Inauguračná komisia po preštudovaní predložených materiálov a dokladov konštatuje, že doc. PaedDr. Branislav Antala, PhD. spĺňa všetky požiadavky a kritériá Vedeckej rady FTVŠ UK na úspešné inauguračné pokračovanie z hľadiska pedagogického, vedeckého, publikačného, citačného, osobnostného a spoločenského charakteru. Konštatuje, že uchádzač

je celosvetovo uznávanou a známou osobnosťou v oblasti telesnej a športovej výchovy, ktorá v mnohých ukazovateľoch prekračuje požiadavky UK. Na základe uvedeného komisia odporúča pokračovať v inauguračnom konaní.

Inauguračná komisia navrhuje tému inauguračnej prednášky:

Telesná a športová výchova a jej miesto v aktívnej škole

Predseda komisie: prof. PaedDr. Tomáš Kampmiller, PhD.

Členovia: prof. PaedDr. Ludmila Jančoková, CSc.

prof. PhDr. Ivo Jirásek, Ph.D.

prof. PaedDr. Jaromír Šimonek, PhD.

V Bratislave 16. 04. 2019

prof. PaedDr. Tomáš Kampmiller, PhD.
predseda komisie